№ 60. 1831

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturday den 26 Maart.

NEDERLANDEN.

Breda, den 25sten Maart.

Bij Koninglijk besluit van den 23sten Maart ll., nº. 56, hebben de navolgende bevorderingen in het vaste korps Zee-officieren der Nederlandsche Marine plaats gehad, als:

Tot Vice-admiraal, de Schout bij Nacht C. J. Wolterbeek;

Tot Schouten bij Nacht: de Kapiteins ter zee A. W. de Man, Jonkheer J. E. Lewe van Aduard en P. Ziervogel;

Tot Kapiteins ter Zee: de Kapitein-luitenants ter zee J. W. van Ryn, A. Bezemer, D. Buys, W. A. Geesteranus, W. J. van Es, A. J. J. van Lutsenburg, J. P. D. Scheidius, H. van de Velde, J. C. Rijk en J. C. Koopman;

Tot Kapitein-luitenants ter Zee: de Luitenants ter zee der 1ste klasse J. de Bree, J. Berkhout Molenaar, W. A. Laos, G. van Tienep Coster, H. J. Teuning, J. W. Moll, H. Rietveld, J. J. P. Heutz, H. F. Tengbergen, H. Ketjen, C. J. F. Ménrer, J. Boelen Jzn., C. Roest, F. H. Ampt en J. Le Jeune.

— Bij de gisteren door ons medegedeelde nieuwe organisatie van het leger, kunnen wij nog voegen, dat, bij de eerste divisie, tot kommandant der eerste brigade is benoemd de generaal-majoor *Schuurman*, en tot kommandant der tweede brigade de kolonel *F. de Favauge*, terwijl de twee brigades der tweede divisie door den generaal-majoor *Destombes* (gelijk reeds gemeld is) en door den kolonel *Bageldar* gekommandeerd zullen worden.

De kavallerie van het leger zal onder het opperbevel van den luitenant-generaal *Trip*, door de generaals-majoor *Post* en *Borrel* gekommandeerd worden.

De generaal-majoor *Trip* en de kolonel *van Hoof*, die zich steeds in het hoofdkwartier van Z. K. H. den admiraal en kolonel-generaal zullen moeten bevinden, zijn met het opperbeleid der dienst van de artillerie en genie belast. De generaal-majoor *Rouffaer* heeft de directie over de administrative dienst bij het leger, terwijl de betrekkingen van chef van den algemeenen staf bij het leger te velde door den luitenant generaal baron *de Constant Rebecque* zullen worden waargenomen.

De luitenant-generaal *de Cock* zal zijn hoofdkwartier te Middelburg en de luitenant-generaal *Hora Siccama* het zijne te Arnhem vestigen.

— Van goederhand vernemen wij, dat Z. M. dezer dagen een besluit genomen moet hebben, waarbij Hoogstdezelve een aantal benoemingen zoude hebben gedaan tot Ridders van de beide orden, van een groot aantal officieren, welke bij de onlusten op Java zich dapper gekweten en roemrijk gedragen hebben.

— De schermutseling aan de Kapitaals Dam, waarvan wij mede gisteren melding gemaakt hebben, is eigenlijk daarin gesproten, dat eenige Vlaamsche vischers schuiten, tegen de overeenkomst aanwezig in den Braakman, een water, dat langs het Zeeuwsch grondgebied loopt wilden visschen en op het sein van de kanonneerboot no. 30 niet wilden bijdraajen; waarop de kommandant der boot, de luitenant *Verhoeven* eene gewapende sloep afzond, om hen tot hunnen pligt te brengen. Deze sloep geraakte, na het doel bereikt te hebben aan den grond, en hieruit ontstond hoofdzakelijk het gevecht, wijzende de onzen niet, dat de sloep in vijands handen zou vallen aangezien *er zich eene Nederlandsche vlag in dezelve bevond*. De schermutseling heeft eigenlijk niet aan den Kapitaalen Dam, maar tusschen Philippine en Biervliet plaats gehad. Een onzer matrozen is zwaar gekwetst.

— Onder andere teekenen van den teruggang der *glorieuse revolution*, behoort ook de desertie, welke onder de Belgische troepen meer en meer veld grijpt. Dezer dagen is een twintigtal soldaten uit Antwerpen naar de citadel overgeloopen, tevens verligtende, dat het groot gedeelte der Antwerpsche bezetting voornemens was dezelfden weg te volgen. Onder de tot nu toe tot ons overgeloopene bevinden zich vele, die tot het Groot-Hertogdom *Luxemburg* behooren. Eene geheel andere uitwerking dan *Erasmus I* zich in zijne onbeschaamde proklamatie aan de Luxemburgers, verkompelde.

— De brusselsche bladen bevatten eene nieuwe proclamatie van den hertog van *Saxen-Weimar* aan de Luxemburgers, waarbij hij het 6de artikel der finale Weener akte van 15 Mei 1820 over de organisatie en verdediging der landen, welke een gedeelte van het Duitsche bondgenootschap uitmaken ter hunner kennis brengt. *(Wij zullen deze proclamatie mededeelen.)*

— Tijdingen van eenig aanbelang uit Polen zijn er niet, even min als uit Italie. De *Allgemeine Zeitung* verhaalt, dat die van Modena, op het berigt, dat hun hertog nadeede, eene afdeeling troepen tegen hem gezonden hadden, die zij kort daarna van eene tweede, derde en vierde afdeeling deden volgen. Deze afdeelingen sloten op elkander, gaven op elkander vuur en drongen op het laatst de stad weder binnen, waar alles in rep en roer kwam en een iegelijk aan het vlugten ging; zoodat, toen de hertog binnen de stad trok, zij als uitgestorven was.

BELGIE.

Brussel, den 23sten Maart.

De regent heeft, bij een besluit van eergisteren, het volgende bepaald: 1º. Het batlonaal congres wordt tegen den 29sten Maart 1831 bijeengeroepen. 2º. Onze minister van binnenlandsche zaken is met de uitvoering van dit besluit belast.

— De ministeriele barensnood heeft nog niets voortgebragt. De demissie van den heer *Goblet* alleen schijnt zeker. De heer *de Sauvage*, gouverneur van Luik, bevindt zich sedert gisteren alhier; men zegt dat zijne reis herwaarts met de zamenstelling van het nieuwe ministerie in verband staat *(vergelijk het art. Luik hier onder)*.

De heer *de Loe*, gouverneur *(in partibus)* van Limburg, heeft zijne demissie genomen. Zijn opvolger is nog niet bekend.

Luik, den 22sten Maart.

Het gerucht verspreidt zich dat de heer *de Sauvage*, gouverneur dezer provincie, tot minister van binnenlandsche zaken benoemd is geworden. De heer *Defeuw*, zijn schoonbroeder, zou hem, in zijne betrekking van gouverneur, vervangen. Ook zegt men dat de heer *Morel*, een der administrateurs van de brusselsche bank, tot minister van financien en de generaal *Nypels*, tot minister van oorlog benoemd zijn.

FRANKRIJK.

Parijs, den 21sten Maart.

Wij vernemen heden avond dat de Oostenrijkers niet verder getrokken zijn dan tot in het hertogdom Modena en tot in de Stad Ferrara, en dat zij het grondgebied van Bologna niet overschreden hebben.

— De heer *Le Hon* heeft gisteren, als belgisch gezant, aan den Koning zijne geloofsbrieven overhandigd.

— De dag van gisteren (20 Maart) is zonder de minste stoornis voorbijgaan; er heeft eene groote revue van troepen en nationale garden plaats gehad.

— Men schrijft uit Milaan van den 14den Maart.

Den 13den was Reggio door de Oostenrijksche troepen nog niet bezet geworden, maar eene deputatie had de onderwerping komen aanbieden en de genade van den groot-hertog afsmeeken, benevens de bescherming van den generaal *Frimont*.

— Gisteren avond reeds waren er in de salons zeer gunstige geruchten van Weenen in omloop. Men sprak van lastbevel aan de Oostenrijksche troepen gegeven, die dadelijk hunnen marsch gestaakt zouden hebben *(vergelijk hier boven)*. Nieuwe onderhandelingen, zeide men, zouden er geopend te worden, tusschen Frankrijk, Engeland en Oostenrijk, betrekkelijk de zaken in Italie.

Ter beurze van heden stonden de 5 pCt. 80, 85; de 3 pCt. 51, 56.

ITALIE.

Rome, den 5den Maart.

De H. Vader heeft alle toebereidselen tot zijn vertrek doen schorsen en heeft eergisteren zelfs zijne residentie van het Vatikaan naar het Quirinaal verplaatst. Z. Heil. zeide, bij gelegenheid, dat de major-dome buiten zijn weten den reiswagen had doen verkomen, na dezelven weggezonden te hebben, tot eene menigte in de pauselijke slaapkamer verzamelde lieden: » Zegt mijn geheel Rome, mijne heeren, dat ik hier blijf, al zou ik ook het martelaarschap moeten lijden, ik leef en sterf binnen Rome."

Vervolg en slot van de deliberatien in de zitting van de Kamer der afgevaardigden te Parijs, op den 18den gehouden;

(Zie ons gisteren nommer).

De minister van oorlog verklaarde welkomen tot het grondbeginsel, en de ontwikkeling daarvan van den president van den raad van ministers, om te staven, legt al de stukken betrekkelijk zijne administratie op het bureau neder en eindigt met te zeggen, dat, indien er kwestie van oorlog was, er onvermijdelijk nieuwe credieten zouden moeten geopend worden.

De minister van financien zeide, dat de schatkist eene som van

240 millioenen voor de gewone dienst in voorschot was. Hij stelde een ontwerp van wet voor, om 55 opcenten op de verpondingen en 50 opcenten op de patenten te heffen; de eerste heffing zou 85 en de tweede 12, te zamen 97 millioen, afwerpen.

De zegsman bevolen stelde een ontwerp van wet tot beteugeling der volksbewegingen en opstoeren voor, waarvan de voornaamste bepaling is, dat, indien eene attroepering, na drie herhaalde waarschuwingen, niet uiteen gaat, de regering geweld zal mogen bezigen.

Nu beklom de generaal *Lafayette* de tribune en zeide in substantie:

» De verklaringen, die gij, over de wijze van het sijstema van *non-interventie* uit te leggen, gehoord hebt, komen mij zeer verschillend voor van die, welke in de eerste tijden ten opzigte van Belgie van deze tribune gedaan, door de ministers goedgekeurd en in onderscheidene dépêches vervat zijn, welke het ministerie niet lochenen zal. Daar zijn ook eenige inlichtingen noodig, wegens daadzaken, weswegens men zich op mij beroepen heeft. Ik zelf moet mij verdedigen tegen een verwijt van mij bedrogen te hebben, toen ik van deze tribune zeide, dat, bij de insurrectie in Polen, de voorhoede zich tegen het korps-de-bataille gekeerd had, hetgeen met andere woorden wil zeggen, dat Rusland zich gereed maakte, om ons aan te tasten. De bewijzen daarvan, mijne heeren, zijn in mijne handen en dit heb ik den grootvorst *Konstantijn* te danken, als welke, bij zijn vertrek, vele papieren te huis gelaten heeft *(hier werd gelagchen)*.

Nu las de generaal onderscheiden officiele dépêches van prins *Lubecki*, minister van financien in Polen, voor, dewelke allen bewijzen, dat Rusland zich, even voor en kort na de revolutien in Frankrijk en Belgie, ten strijde toerustte en de Polen vooruit wilde zenden.

Wilt gij, vroeg de generaal al verder, eene zamenspraak tusschen den generaal *Diebitsch* en den poolschen kolonel *Wyzizynski*, tijdens de zending van laatstgemelden naar Petersburg, gehouden, zie hier dezelve: De generaal *Diebitsch* zeide: » Gij heeren Polen hebt bij uwe revolutie ten minste de verdienste niet van u den tijd ten nutte gemaakt te hebben, aangezien gij in opstand gekomen zijt op een ongenblik, dat de geheele magt des keizerrijks naar uwe grenzen en marsch was, om de fransche en belgische revolutionnairen tot rede te brengen." De kolonel hierop geantwoord hebbende, dat Polen zich genoegzaam in staat achtte, om dezen stroom tegen te houden, zoo lang, tot dat Europa uit den slaap gewekt en ten strijde gereed zou zijn, hernam de generaal: » Wel nu, wat zal daaruit voor Ul. volgen? Wij meenden eenen veldtogt aan den Rijn te zullen doen, wij zullen dien aan de Elve of zelfs wel aan den Oder doen, na Ul. eerst vernietigd te hebben. Denk toch na over hetgeen gij. gaat beginnen."

De redenaar eindigde op de volgende wijze: » Ik zal de naauwkeurige berigten, die men ons over de voornemens van het gouvernement omtrent Italie wel zal willen geven, dan afwachten. Ik vraag daarenboven ook nog, welke deszelfs voornemens en grondbeginselen omtrent Luxemburg zijn. Eindelijk verder ik nogmaals de pogingen des gouvernements ten voordeele van Polen, van dat roemrijke Polen, hetwelk regt op alle sijmpathien, en de belangstelling van geheel Europa heeft en voor hetwelk het gouvernement, zich tot de hoogte der eeuw van *Lodewijk XIV* verheffende, reeds een weinig meer zou gedaan hebben, dan het tot dus verre gedaan heeft." (1)

De minister van buitenlandsche zaken beklom daarna het spreekgestoelte en begon met te zeggen, dat de sprekers, die de meeste verwijtingen aan het ministerie gedaan hadden, beter zouden doen, te zorgen, dat zij het met zich zelven eens waren: zij verwijten ons, van den eenen kant, dat wij Polen niet hebben bijgestaan, dat is te zeggen, dat wij ons met de poolsche aangelegenheden niet bemoeid hebben, en duiden het ons van den anderen kant ten kwade, dat wij niet gevorderd hebben, dat het grondbeginsel van *non-interventie* ook ten opzigte van Italie in acht genomen zou worden. Zoo dat de sprekers, welke ik bedoel, tevens *interventie* en *non-interventie* begeren. Zij vergeten wat er met Belgie gebeurd is. Alleen aan het handhaven van het sijstema van non-interventie heeft Belgie te danken, dat het van Holland afgescheiden is en een onafhankelijken staat uitmaakt.

De minister zou den vorigen spreker in de uitweidingen, waarin hij getreden was, op den voet volgen. Ten aanzien van de te Warschau gevonden stukken, zeide hij: » op het oogenblik, dat deze zaak voor het eerst aangeroerd werd, droeg ik geene kennis van die documenten. Ik heb mij sedert bevlijtigd, om mij dezelve te bezorgen en bezit die thans allen, zelfs zeer volledig en biedt aan, de zoodanige er van, welke bij de kamer nog niet bekend zijn, haar mede te deelen. Uit dezelve blijkt onwederlegbaar, dat de keizer van Rusland, in een antwoord op eenen brief van den koning van Holland, waarbij deze vorst bijstand tegen de Belgen vroeg, verklaard heeft, zich met die zaak niet te kunnen bemoeijen, dan op voorwaarde, dat zijne bondgenooten zich deswegens met hem vereenigden. Wie nu zijn deze bondgenooten? Pruissen en Oostenrijk; welker staten een russisch legen moeste doorrekken, om in Belgie te komen. Wel nu! noch Pruissen, noch Oostenrijk zijn tot hetgeen de koning van Holland gevraagd heeft toegetreden, en Rusland heeft afgezien van eene demarche, die echter in verband stond met de familie-betrekkingen, welke de keizer aan den koning van Holland verbinden. Indien men de brieven-dozen van alle mogendheden opende, zou het zeer mogelijk zijn, dat daarin plannen gevonden wierden, in welke oorlogzuchtige denkbeelden te ontdekken zouden zijn; alle dergelijke documenten zijn onbeteekenend, zoo daarop geene uitkomst gevolgd is. Ik zal mij ook geenzins bij losse zamenspraken ophouden; een jegelijk, en *vooral deze kamer*, weet, hoe vlugtig deze zijn. Ook zal ik mij geenzins aan gevonden, gestolen of bemagtigde brieven storen."

De minister, nu tot de zaken van Italie overgaande, zeide » Maar, zegt men, Oostenrijk bemoeit zich met het hertogdom Modena; gij zijt dus onvermijdelijk tot den oorlog gedoemd .... Hebt gij wel overwogen, mijne heeren, hoe gewigtig dergelijke gezegden zijn? ... Gedoemd tot den oorlog! Een oorlog, waarvan het begin zeer goed bekend is, maar waar van niemand het einde weet. Een aanvallende oorlog, dat is de noodzakelijkheid, om landen aan te vallen, met welke gij in vrede leeft. — Maar, zegt men al verder, gij kunt den vrede niet behouden; de oorlog bedreigt u; gij wordt door de mogendheden bedrogen. — Neen, mijne heeren, de mogendheden bedriegen ons niet, want dan zouden zij ons op onzen bodem moeten komen opzoeken, en dit willen zij geenzins, want op ons grondgebied is onze kracht. Op ons grondgebied worden wij door de geheele bevolking, door onze dierbaarste belangen, ondersteund; daar wij, integendeel, zoo wij het initiatief van den oorlog namen, genoodzaakt zijnde, om dien op vreemden bodem over te brengen, verre, zeer verre van den steun onzer nationale garden, verre van de geheele bevolking, die u haren onderstand bieden, zijn zouden. Gij zoudt u ontzaggelijke opofferingen van geld moeten getroosten, want het denkbeeld, om de middelen van bestaan des lands, waarin gij u begeven zoudt, te verslinden, kan geen' ingang bij u bekomen; het denkbeeld, dat gij de volken, in plaats van geluk, den oorlog, en den oorlog met alle deszelfs ijsselijke gevolgen, zoudt aanbrengen, kan, ik herhaal het, geen' ingang bij u vinden. Ten aanzien van Modena antwoord ik, dat het grondbeginsel der *non-interventie* het eerst door de Bolognezen geschonden is: deze hebben Modena genoodzaakt, zich bij hen te voegen, toen de stad zich nog aan haren hertog hield. Wegens de zaken van den H. Stoel zal ik niet in explicatie treden; daar zijn onderhandelingen aangeknoopt en de kamer weet, dat ons, wegens begonnen onderhandelingen, het gestrengste stilzwijgen opgelegd is. Ik zal mij derhalve, mijne rede eindigende, bepalen bij te zeggen, dat, wanneer men meent, dat wij geroepen zijn, om overal alle degenen hulp te bieden, die zich van het juk van een onderdrukkend gouvernement hebben ontdaan, alle volken te beschermen, die van opperhoofd zouden willen veranderen, mijne eerbiedige belijdt, die bij lange niet door een zoo gouvernement kan bekleed worden, hier! zouden wij dan, bij het geringste voorwendsel genoodzaakt zijn, het bloed onzer kinderen te storten. Zoo iets is onmogelijk! Zulks zou geenzins vrijheid, maar oorlog met alle volken, een eeuwigdurende oorlog met al deszelfs ijsselijke gevolgen wezen."

Deze redevoering des ministers, waarin hij echter op de vraag wegens Luxemburg niet heeft geantwoord, werd gedurig door een nonend gelach der leden van de linkerzijde (de ultra-liberalen) afgebroken, waardoor de spreker dan ook meermalen van zijn stuk gebragt werd. Toen dezelve geeindigd was, zeide de generaal *Lafayette*, dat hij den minister van buitenlandsche zaken bij herhaling bleef vragen of het waar dan onwaar is, dat hij officieel verklaard heeft, dat het fransch gouvernement nooit in den intogt der Oostenrijkers in de thans in Italie gelegenheden zou stemmen? Hierop antwoordde de minister, dat tusschen *in iets niet toe te stemmen* en *den oorlog te voeren*, een groot onderscheid gelegen was, waarop de heer *Lafayette* hernam: » Wel nu, dan blijf ik er bij, dat, na eene dergelijke officiele verklaring, de eer dier verklaring te laten schenden, met te roepen: *Neen ik laat zulks niet toe*, geenzins met de eer en de waardigheid des franschen volks strookt."

De zitting eindigde, met toejuichingen over die laatste woorden aan de linkerzijde.

(1) Het *Journal de la Haye* van heden (24) steekt op eene zeer geestige wijze den draak met den *eersten grenadier van Polen* (deze spreker), en met diens poolschen uniforms. Het zegt, dat het jammer is, dat er in China geene revolutien komen, want dan kon de oude generaal, als eene Chineesche pop uitgedoscht, door de straten van Parijs wandelen.

TOONEELBERIGT.

* * Met Hooge Toestemming zullen de Hollandsche Tooneelisten, onder directie van Mejufvrouw A. C. O T T E N S, het genoegen hebben te vertoonen: Op Zaterdag den 26 Maart 1831. Voor de laatste representatie in het Abonnement: M O N T I G N I, Afgezant der Nederlanden aan het Spaansche Hof, onder de Regering van Koning *Filips den Tweede*. Beroemd Vaderlandsch Treurspel in 5 Bedrijven, door *H. H. Klein*. 's Mans werken genoegzaam door Leeden bekend zijnde, is alle verdere aanprijzing van dit waarlijk overschoone stuk alhier overbodig. Zullende het zelve verrijkt zijn met geheel nieuwe expresselijk hiervoor vervaardigde Costumes, en verder theatraal toestel. Om de grootheid hiervan geen Nastuk, zullende echter Mej. *Iburg* geb. *Neijts* de eer hebben, om op verzoek, nogmaals de volksliederen van den dichter *J. Tollens* te zingen.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.